

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA

Nadzorni odbor - Comitato di controllo

Številka: 011-1/2023 -

Datum: 29. 1. 2023

Na podlagi 52. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS št. 90/05, 67/06, 39/08 in 33/18), 29. člena Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Koper (Uradni list RS, št. 12/2017, 46/2019 in 110/2020) in sklepa Nadzornega odbora MOK o izvedbi nadzora št. 011-1/2023 z dne 10. 5. 2023, je Nadzorni odbor Mestne občine Koper na svoji 7. redni seji z dne 31. 1. 2024 sprejel

KONČNO POROČILO O NADZORU

1. Predmet nadzora

Nadzorni odbor Mestne občine Koper (v nadaljevanju NO MOK) je na podlagi sklepa o uvedbi nadzora, št. 011-1/2023 z dne 10. 5. 2023, opravil pregled dokumentacije in opravil ostale nadzorne postopke, vezane na **upravljanje z javnimi parkirišči v Mestni občini Koper v letu 2022.**

2. Sestava komisije za izvedbo nadzora

Alenka Šik in Nataša Killough.

3. Naziv organov, kjer se je opravljal nadzor

Nadzor se je izvajal v prostorih Mestne občine Koper in prostorih Javnega podjetja Marjetica Koper, d.o.o.

Podatki o nadzorovanih osebah:

- Mestna občina Koper, Urad za gospodarske javne službe, okolje in promet, Verdijeva ulica 10, 6000 Koper (v nadaljevanju MOK)
- Javno podjetje – Azienda pubblica Marjetica Koper d.o.o. s.r.l. Ulica 15. maja, 6000 Koper (v nadaljevanju JP Marjetica).

4. Namen in obseg nadzora

Namen nadzora je ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organizacij in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi na področju upravljanja z javnimi parkirišči ter učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih proračunskih sredstev.

Nadzor je obsegal pregled pravne podlage za izvajanje javne službe, pregled plana javne službe, pregled dokumentov, s katerimi se izkazujejo aktivnosti javne službe, pregled prihodkov in odhodkov pri izvajanju javne službe in doseganje zastavljenih ciljev, vezanih na izvajanje javne službe upravljanja z javnimi parkirišči v letu 2022.

NO je pridobil naslednje dokumente, vezane na upravljanje javnih parkirišč v letu 2022 (našteto po abecednem vrstnem redu):

- Analiza okvira za parkirne politike, Mreža za prostor, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, Ljubljana, Ministrstvo za javno upravo RS, september 2019

- Analiza poslovanja garažne hiše Belveder ter predlagane rešitve poslovanja v MOK Koper, maj 2022
- Bilanca prihodkov (konto 76) JP Marjetica d.o.o. po posameznih SM (javnih parkiriščih) po mesecih za leto 2022.
- Izkazi poslovnega izida JP Marjetica d.o.o. za SM Mestna tržnica in javne sanitarije ter Parkirišča –javni del MOK po mesecih za leto 2022
- Kartica finančnega knjigovodstva MOK - konto 176 – plačila občinske takse Marjetice Koper, d.o.o. v letu 2022
- Kartica finančnega knjigovodstva MOK - konto 420500 – Investicijsko vzdrževanje in izboljšave/NRP Ureditvev parkirišč in garažnih hiš za leto 2022
- Odločba o odmeri občinske takse za leto 2022 št. 371-432/2022-04 z dne 27.7.2022
- Odločba o odmeri občinske takse za leto 2022 št. 371-432/2022-04 21.9.2022
- Odloki o proračunu Mestne občine Koper za leto 2022
- Organigram JP Marjetice in organigram OE upravljanja s parkirišči in garažnimi hišami s številom zaposlenih
- Poslovni načrt 2022 JP Marjetica d.o.o – rebalans plana osnovnih sredstev podjetja in plana zaposlenih za leto 2022
- Poslovni načrt JP Marjetica d.o.o za leto 2022
- Poslovno poročilo JP Marjetica d.o.o za leto 2022
- Seznam podizvajalcev JP Marjetica d.o.o in številke pogodb/ naročilnice z obdobjem veljavnosti
- Seznam projektov/nabav JP Marjetica d.o.o. za leto 2022
- Sklep o določitvi kategorij javnih parkirišč št. 371-432/2022 z dne 25.7.2022
- Sklep o določitvi vrednosti točke za obračun občinskih taks (Ur. L. RS št. 106/12)
- Sklep o uvedbi javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« v parkirnem objektu PH Sonce (Uradni list RS, št. 128/2022)
- Sklep o uvedbi javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« na javnih parkiriščih v Žusterni – (Uradni list RS, št. 96/22)
- Sklep o določitvi upravičencev za pridobitev posebnega abonmaja za neomejeno parkiranje v PH Belveder št. 371-200/2021 z dne 11.5.2021
- Sklep o dopolnitvi sklepa določitve upravičencev za pridobitev posebnega abonmaja za neomejeno parkiranje v PH Belveder št. 371-200/2021 z dne 11.5. 2021, št. 371-200/2021 z dne 10.3. 2022
- Sklep o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« ter njegovi popravki in dopolnitve za leto 2022:
 - Sklep o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« št. 371-199/2021 z dne 10.5. 2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 17.5. 2021
 - Sklep o spremembi sklepa o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« št. 371-199/2021 z dne 25.5. 2021
 - Sklep o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« št. 371-199/2021 z dne 26.5.2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 28.5.2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 17.6.2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 29.6.2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 28. 7. 2021
 - Dodatek k sklepu št. 371-199/2021 z dne 25.5.2021 št. 371-199/2021-2 z dne 18.8.2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 9.9.2021
 - SKLEP št. 371-199/2021 z dne 15. 10. 2021
 - Sklep o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« št. 371-199/2021-03 z dne 27.10.2021
 - Sklep o spremembi sklepa o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč«
 - št. 371-199/2021-04 z dne 11.3. 2022,
 - št. 371-199/2021-05 z dne 20.4. 2022
 - št. 371-199/2021-06 z dne 21.4. 2022

- št. 371-199/2021-06 (!) z dne 14.6.2022
- št. 371-199/2021-07 z dne 29.6. 2022
- Sklep o spremembi in dopolnitvi sklepa o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« št. 371-199/2021-08 z dne 18.7. 2022
- SKLEP št. 371-199/2021 z dne 29. 9. 2021
- SKLEP št. 371-199/2021 z dne 24.10.2022
- SKLEP št. 371-199/2021 z dne 15.11.2022
- SKLEP št. 371-199/2021 z dne 23.12.2022
- SKLEP št. 371-199/2021 z dne 23.1 2023
- SKLEP št. 371-199/2021-10 z dne 1.3.2023

5. Sodelovanje med NO MOK in nadzorovanima organoma

NO MOK se je sestel s predstavniki JP Marjetica dne 12. 6. 2023 in 27. 10. 2023 in predstavniki Urada za gospodarske javne službe, okolje in promet dne 21. 6. 2023, 2. 10. 2023 in 10. 10. 2023.

NO MOK je imel časovne in vsebinske težave pri pridobivanju operativne dokumentacije. Zahtevek za večino dokumentov je bil podan med 12. in 21. 6. s prošnjo za dostavo do 30. 6. 2023. Pristojne službe so dokumente dostavljale sukcesivno, in sicer do 9. 11. 2023.

Preglednost in razumevanje dostavljene dokumentacije je dodatno otežilo ugotavljanje, ali je dostavljena dokumentacija popolna, nadalje pomanjkljivo in ne enoznačno oštevilčevanje dokumentov MOK ter pomanjkljiva objava veljavnih aktov na uradni spletni strani občine.

V skladu s terminskim planom je NO MOK osnutek poročila posredoval županu MOK in JP Marjetici. NO MOK je prejel odzivno poročilo JP Marjetice št. 17/002-24 z dne 24.1. 2024 in odzivno poročilo MOK, št. 011-1/2023 z dne 19. 1. 2024, v predpisanem roku 15 dni.

NO MOK je iz odzivnega poročila JP Marjetice upošteval popravke in dopolnitve pod točkami A), E), G), H), I), J), K), L) in M), pri ostalih pa, kot je opisano v nadaljevanju.

Iz odzivnega poročila MOK je razvidno, da so nekateri predlogi NO MOK že v fazi priprave ali pa so bili v letu 2023 že realizirani. To so točke 7.6., 8.1., 10.1. in 10.4. Ostale pripombe je NO vključil pod poglavja, na katera so se nanašale pripombe MOK, ter se do njih opredelil.

6. Pravne podlage za izvajanje javne službe

- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE, v nadaljevanju ZR)
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 –ZUJF, 14/15 –ZUUJFO, 11/18 –ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE, v nadaljevanju ZLS)
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US)
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40)
- Zakon o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE in 189/20 – ZFRO)
- Uredba o upravnem poslovanju (Ur.l. RS 9/18,14/20,167/20,172/21,68/22,89/22,135/22, 77/23)
- Statut Mestne občine Koper
- Odloki o uvedbi javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč«
- Odloki o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč«
- Odlok o ureditvi položaja javnega podjetja Komunala Koper, d.o.o št. K0321-3/2002 z dne 27.9.2002 (Uradne objave 53/02 in spr. Uradni list RS 74/05, 84/06, 39/12, 103/12, 17/13, 40/15, 24/16, 24/18, 173/20, 100/21
- Odlok o prometni ureditvi v starem jedru mesta Koper- Capodistria (Ur.l. RS, št 64/2021 z dne 23.4.2021)

- Odlok o občinskih taksah v Mestni občini Koper (Ur.l.RS št.140/06,103/15, 160/20, 181/2021)
- Odlok o občinskih cestah in javnih površinah Ur.l.RS 8/2014, 22/2016
- Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »upravljanje določenih javnih parkirišč« št. K3521-21/00 z dne 26. 10. 2001 (UR.L. RS št. 45/01, 1/2012, 49/2015, 76/2015).

7. Pregled dokumentov, s katerimi se izkazujejo aktivnosti javne službe in ugotovitve

7.1. Podlage za dolgoročno načrtovanje in upravljanje javnih parkirišč

7.1.1. Parkirna politika

Parkirna politika je sistem usklajenih ukrepov občine, od katerih je odvisno število, vrsta in lokacija parkirnih mest, parkirni normativi, obveščanje, parkirnine in sankcioniranje in s katero se uravnava ponudbo in povpraševanje po parkirnih mestih. Vsebuje splošne usmeritve za urejanje in upravljanje parkirnih površin ter določa območja s posebnimi režimi na območju celotne občine. Parkirna politika/strategija je več kot skrb za čim več razpoložljivih parkirnih mest za občane. Ima pomembno vlogo pri zmanjševanju vedno večjega prometa (in seveda vedno večjimi in širšimi avtomobili) v mestih, ki je pereč problem tudi v Mestni občini Koper.

Temeljne usmeritve in pravila za urejanje prostora in prostorsko načrtovanje predstavlja *Uredba o prostorskem redu Slovenije*, sprejeta na podlagi Državnega prostorskega reda. Uredba med drugim govori o parkirni politiki kot politiki »mirujočega prometa«. Parkirna politika naj bi se udeleževala skozi vsebino občinskega prostorskega načrta (OPN), ki ga MOK še ni sprejela, ga pa namerava v letu 2024.

Dobre prakse, tuje in domače, naj bi v občinskih aktih določale naslednje usmeritve parkirne politike (povzeto po »Analiza okvira za parkirno politiko, RS, Ministrstvo za javno upravo, 2019): v OPN in OPPN minimalne parkirne standarde spremeniti v omejevalne parkirne standarde, določiti podlage za trajnostno ureditev prometa, povečevati javne površine v korist vseh uporabnikov, zamejevati zasebnike, da svoje zelene površine spreminjajo v parkirišča; v odlokih o prometni politiki normirati principe dobrih praks v smeri plačljivosti parkiranja, pri čemer mora cena parkiranja predstavljati ustrezno nadomestilo za zasebno rabo javnega prostora (glede na vrednost javnega prostora), cene uličnega parkiranja morajo biti višje kot cene parkiranja v garaži; izboljševanje pogojev za pešce, kolesarje in javni potniški promet.

7.1.2. Dokumenti MOK

Obstajata dva dolgoročna dokumenta, ki se med drugim lotevata parkirne problematike v MOK. Prvi je *Celostna prometna strategija Mestne občine Koper* iz leta 2017 (CPK). Na področju mirujočega prometa se skladno s CPK sledi dvema ključnima ciljema: izboljšanje parkirnih razmer v mestnem središču in ureditev potreb po parkiranju. Za dosego ciljev naj bi občina v naslednjih letih a) izdelala načrt razvoja parkirišč, b) preučila kritična območja parkiranja, c) uredila obveščanje o možnostih parkiranja, d) uvedla tarifno politiko parkiranja, e) na območjih pomanjkanja parkirnih mest zgradila dodatne parkirne hiše, f) izboljšala izrabo obstoječih parkirišč, g) izboljšala avtomatiziran nadzor nad parkiranjem.

Drugi dokument je *Načrt razvojnih programov MOK za obdobje 2022-2025*, po katerem se med drugim načrtuje izdelava OPPN za ureditev centralne garažne hiše na tržnici (povečanje števila parkirnih mest, povečanje deleža zelenih površin, nov urbani mestni prostor) in ureditev parkirišč na različnih lokacijah v občini.

NO MOK je preveril realizacijo dolgoročnih ciljev na področju javnih parkirišč. JP Marjetica kot upravljalec določenih javnih parkirišč občane in turiste obvešča o možnostih parkiranja v MOK preko brošur in s preglednimi informacijami na internetnih straneh. Ravno tako obstaja informiranje o zasedenosti parkirišč z elektronskimi obvestili pred vstopi na nekatera parkirišča in v garažne hiše. Center Kopra je v zadnjih dveh letih pridobil novi garažni hiše Sonce in Belveder, s čimer so se izboljšale razmere glede parkiranja v centru mesta. V garažnih hišah in na nekaterih parkiriščih je že omogočen avtomatiziran nadzor nad parkiranjem. Po drugi strani je izraba obstoječih parkirišč še vedno problem, saj vedno večji avtomobili zahtevajo vedno več prostora. Načrt razvoja parkirišč s predhodno analizo kritičnih območij parkiranja ne obstaja. Celostna tarifna politika parkiranja ne obstaja. MOK ne razpolaga z aktom/odlokom, ki bi podrobneje podajal smernice cenovne politike za občino, npr. cenovna politika za različne

kategorije uporabnikov, nižje cene parkiranja v garažnih hišah, višje cene parkiranja na elitnih turističnih točkah, politika določanja cen pa sezonskih obdobjih itd.

Ugotovitve:

- *NO MOK ugotavlja, da so cilji Celostne prometne strategije MOK za izboljšanje parkirnih razmer v mestnem središču in ureditev potreb po parkiranju delno realizirani.*

NO MOK ugotavlja, da dokument celovite parkirne politike/strategije mirujočega prometa za Mestno občino Koper, ne obstaja.

V odzivnem poročilu MOK pod točko 10.1. najavlja izdelavo nove celostne prometne strategije, ki bo vključevala tudi cilje in ukrepe parkirne politike.

7.2. Operativno upravljanje javnih parkirišč v MOK

7.2.1 Pravne podlage

Pravne podlage za operativno upravljanje parkirišč v MOK so Odlok o občinskih cestah in javnih površinah, Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »upravljanje določenih javnih parkirišč« (v nadaljevanju »UDJP«) in njegove dopolnitve, Odlok o ureditvi položaja javnega podjetja Komunala Koper d.o.o., Odlok o prometni ureditvi v starem jedru mesta Koper-Capodistria, Sklep o določitvi kategorij javnih parkirišč, sklepi Občinskega sveta o uvedbi javne službe »UDJP« in sklepi župana o izvajanju javne službe »UDJP«.

Skladno s 64. členom Odloka o občinskih cestah in javnih površinah (posebni parkirni prostori) občinski svet določi parkirne prostore, za katerih uporabo se plačuje parkirnina. Upravljanje takih parkirišč se izvaja kot izbirna lokalna gospodarska javna služba »upravljanje določenih javnih parkirišč«, ki se lahko izvaja na podlagi podelitve koncesije, v režijskem obratu ali preko javnega podjetja. Tarife in pogoji upravljanja se lahko uredijo na podlagi koncesijskega akta, odloka o javni službi v režiji ali odloka o izvajanju javne službe«.

Skladno s 7. in 11. členom Odloka o ureditvi položaja javnega podjetja Komunala Koper/J.P. Marjetica d.o.o., je ustanovitelj MOK, ki preko 100% deleža v osnovnem kapitalu podjetja izvršuje vse ustanoviteljske pravice preko Občinskega sveta in župana. Skladno s 17. členom istega odloka uporabnik javne površine za uporabo občinske ceste ali javne površine (to je J.P. Marjetica) plačuje predpisano občinsko takso.

Občinska taksa se skladno s tarifo št.4 odmeri glede na to, v katero od štirih kategorij spada posamezno javno parkirišče z določenim številom parkirnih mest. Vsaki kategoriji je s Sklepom župana Mestne občine Koper o določitvi kategorij javnih parkirišč določena vrednost v točkah (0,5 točke Kategorija 1, 0,3 točke Kategorija 2, 0,2 točke Kategorija 3, 0,1 točke Kategorija 4). V tem sklepu so naštetna vsa javna parkirišča, ki so predmet plačila občinske takse. Pri obračunu se upošteva velikost parkirnega mesta v površini 12,5 m². Vrednost točke 0,089 EUR je določena s Sklepom občinskega sveta o določitvi vrednosti točke za obračun občinskih taks iz leta 2012 (Ur. L. RS št. 106/12).

Skladno z navedbo J.P. Marjetice v odzivnem poročilu pod A) ima J.P. Marjetica z MOK sklenjeno letno pogodbo za tiste gospodarske javne službe, ki se financirajo iz proračuna MOK, ne pa za tiste gospodarske javne službe, ki so financirane s plačili uporabnikov.

7.2.2. Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »upravljanje določenih javnih parkirišč (v nadaljevanju Odlok)«

V Odloku se ureja vsebina in način izvajanja javne službe. Prva točka 4. člena določa, da se javna služba (citaj):

»izvaja na parkiriščih, določenih

- 1. z odlokom občinskega sveta, s katerim se ureja prometna ureditev na določenem območju ali sorodne zadeve;*
- 2. s sklepom Občinskega sveta, objavljenim v uradnem glasilu, s katerim se določi tudi načela za oblikovanje sklepa iz 5. člena tega odloka«.*

NO MOK ugotavlja, da obstaja samo en odlok Občinskega sveta Mestne občine Koper, s katerim se skladno s 1. točko 4. člena ureja prometna ureditev na določenem območju. To je *Odlok o prometni ureditvi v starem jedru mesta Koper-Capodistria*, ki določa območja mirujočega prometa v starem mestnem jedru. Odlok, ki bi celoviteje urejal promet ali mirujoči promet izven starega mestnega jedra (npr. odlok o urejanju javnih parkirišč ali odlok o urejanju mirujočega prometa po vzoru drugih občin), ne obstaja.

V odzivnem poročilu MOK pod točko 7.2.1. pojasnjuje zgodovino postopnega uvajanja javne službe in da bi bilo sprejemanje celovitega odloka v zgodnjih fazah uvajanja javne službe nesmiselno, saj se je javna služba uvajala postopoma. NO MOK se s tem strinja, vendar to ne spremeni ugotovitve MOK, da enoviti dokument ali dopolnitev dokumenta za širše območje občine, ne samo center mesta Koper, ne obstaja.

Na osnovi navedenega NO MOK ugotavlja, da se:

- točka 4. člena Odloka o izbirni lokalni gospodarski javni službi »UDJP« v praksi izvaja le delno,
- 2. točka 4. člena Odloka o izbirni lokalni gospodarski javni službi »UDJP« v praksi ne izvaja, ker ne obstaja noben sklep Občinskega sveta, s katerimi bi se določala načela za oblikovanje sklepa/sklepov o uvedbi javne službe upravljanja določenih javnih parkirišč.

7.2.3. Sklepi o uvedbi javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« in sklepi o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč«

5. člen Odloka določa, da za realizacijo odločitev iz 4. člena Odloka župan sprejme sklep o uvedbi javne službe na posameznem parkirišču, pri čemer se s sklepom določi (citaj):

- »1. natančna opredelitev javnega parkirišča, natančno število parkirnih prostorov in osnovne elemente prometne ureditve, vse tudi z grafičnim prikazom;
2. vozila, po vrstah oziroma tehničnih karakteristikah, ki jim je parkirišče namenjeno, oziroma vozila, ki jim parkirišče ni namenjeno;
3. tehnično opremljenost parkirišča in vrsta naprav za pobiranje parkirnine oziroma omejitve glede take opreme;
4. po potrebi minimalne zahteve oziroma pogoje v zvezi z načinom dela na parkirišču, predvsem v zvezi z organizacijo pobiranja parkirnine;
5. časovni obseg delovanja parkirišča, ko je za njegovo uporabo, potrebno plačati parkirnino, vključno z določitvijo dni v tednu, dnevnega začetka in konca pobiranja parkirnine, ureditvijo prazničnega poslovanja in podobno (v nadaljevanju: /urnik parkirišča.);
6. posebne pravice posameznih uporabnikov glede pogojev uporabe parkirišča, če te niso določene z odlokom;
7. morebitno dodatno vsebino javne službe iz drugega odstavka 2. člena; »
8. morebitno diferencirano ceno parkirnine ali cene abonmajev po kategoriji uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin ter rednosti njihove uporabe.«
9. druge elemente, potrebne za izvajanje javne službe na posameznem parkirišču.«

NO MOK ugotavlja, da sklepi o uvedbi javne službe »UDJP« za leto 2022 in tudi sklepi, izdani tudi pred tem letom, ne vsebujejo zgoraj navedenih določb od točke 1 do točke 9, skladno z zahtevo 5. člena Odloka o izbirni lokalni gospodarski javni službi »UDJP (v nadaljevanju Odlok)«, ampak se objavljajo v podrejenem dokumentu »sklep o izvajanju javne službe«, ki ga odlok ne predpisuje. Ker sklepi o uvedbi javne službe ne vsebujejo navedenih določb (od 1 do 9), nekje pa se morajo zapisati, saj so to ključne določbe za upravljanje javnih parkirišč, je v 3. in 4. členu sklepa o uvedbi javne službe, izdanem v letu 2022 (podobno je v sklepih preteklih let) določeno, da se vsebina določb od 1 do 9 prenese v t.i. *sklep o izvajanju javne službe »UDJP«*. To je dokument, ki ga Odlok ne predpisuje. Posledično se način izdajanja teh sklepov v pristojnem uradu MOK smatra kot »interna« zadeva MOK in JP Marjetica, ki mu je odlok namenjen za izvajanje javne službe, in ni dostopna javnosti.

NO MOK je podrobneje pregledal vsebino sklepov o izvajanju javne službe »UDJP« za leto 2022 in ugotovil, da predstavljajo ključno operativno podlago za upravljanje določenih javnih parkirišč s strani JP Marjetica. So podlaga za določanje parkirnih režimov in izdajanje cenikov na posameznem javnem parkirišču in jih podpisuje župan. Sklepi niso javno objavljeni (uradno glasilo, spletna stran MOK in JP Marjetica).

Predstavniki pristojnega urada MOK obstoječo prakso izdajanja »internih« sklepov o izvajanju javne službe »UDJP« zagovarjajo s tem, da se z izdajo sklepov pogosto mudi, objava v uradnem glasilu pa roke uvedbe podaljša.

Posledica neizvajanja 4. in 5. člena Odloka je pomembna. Sklepov o izvajanju javne službe sicer ni potrebno objaviti v uradnem glasilu občine (Uradni list RS), saj so to sklepi, katerih izdaja z Odlokom ali drugim občinskim aktom ni predpisana. Z Odlokom je natančno predpisan način izdaje in vsebina sklepov o uvedbi javne službe, ki pa se, kot ugotavlja NO MOK, izdajajo z nepopolno vsebino. S tem je celotno upravljanje določenih javnih parkirišč, vključno z določanjem cenikov, preneseno v interne akte občine, občinski svet in javnost do njih nimata neposrednega dostopa. Občinskemu svetu, občanom, ki uporabljajo javna parkirišča in drugi zainteresirani javnosti je onemogočeno, da bi prek javne objave teh dokumentov lahko preverjali, ali je delovanje JP Marjetice na področju upravljanja z določenimi javnimi parkirišči, zlasti prometni režim in ceniki, dejansko skladno s sklepi župana.

Na podlagi navedenega NO MOK ugotavlja, da se izdajanje in objavljanje aktov glede upravljanja javne službe »UDJP« v MOK ne izvaja skladno s 4. in 5. členom Odloka o izbiri lokalni gospodarski javni službi, s čimer je kršeno načelo preglednosti in skrbnosti v zvezi z upravljanjem javnih parkirišč.

V odzivnem poročilu JP Marjetica pod točko B) pojasnjuje opis postopka izdaje »sklepov o uvedbi javne službe«. Pozablja pa omeniti, da so »sklepi o izvajanju« tisti, ki podrobneje določajo vsebino glede obveznosti in pogojev upravljanja in uporabe posameznega javnega parkirišča, le-ti pa niso predpisani z odlokom in jih torej tudi ni potrebno javno objavljati, ne pa »sklepi o uvedbi javne službe«, ki so predpisani z odlokom in se (vsebinsko nepopolni) objavljajo v uradnem glasilu občine (v Uradnem listu RS).

Glede delnega izvajanja točk 4. člena Odloka predstavnik MOK v o odzivnem poročilu pod točko 7.2.1. pojasnjuje, da vsebine sklepov, ki jih sprejme OS, ni smiselno natančno opredeljevati. Natančnega opredeljevanja NO MOK ne zahteva. Opozarja le na neskladnost izvajanja členov odloka v praksi.

V odzivnem poročilu pod točko C) JP Marjetica ugovarja trditvi NO MOK, da je izvajanje javne službe nepregledno in netransparentno, ker so sklepi o izvajanju na voljo na prodajnem mestu parkirišč na tržnici, kjer si jih lahko neovirano ogledajo vsi uporabniki, izvlečki sklepov, ki se nanašajo na parkirno hišo, pa so tudi objavljeni v garažni hiši. Po mnenju NO MOK je to sicer pohvalno, vendar NO MOK meni, da je prodajno mesto parkirišča precej nepraktično mesto za branje in študiranje teh sklepov.

7.3. Statistične in analitične podlage za upravljanje parkirišč in določanje višine parkirnin

Analize in statistke so pomembno orodje za dolgoročne in kratkoročne planske dokumente. To velja tudi za parkirno/cenovno politiko. Še posebej je to pomembno zato, ker – kot je bilo predhodno ugotovljeno – v MOK ne obstaja odlok ali uredba, ki bi sistemsko urejala to področje. Večina parkirišč ni opremljena z elektronskim sistemom zapornic, da bi bilo možno spremljati zasedenost parkirišč. Ne obstajajo pisne analize, kje so območja preveč obremenjena in kje zasedenost parkirišč majhna. Ni zbiranja in analiziranja podatkov o pričakovanih in obnašanju različnih kategorij uporabnikov.

V odzivnem poročilu MOK pod točko 7.3. dodatno pojasnjuje, da je postavitev parkirne avtomatike utemeljena le na parkiriščih, kjer se zaznava večje neplačevanje parkirnine in tam vodenje statistike seveda ni možno.

V letu 2022 so se spremenile višine parkirnin le na nekaterih javnih parkiriščih, medtem ko je v letu 2023 je prišlo do bistvenega povišanja parkirnin, zato so NO MOK zanimale morebitne analize, opravljene v letu 2022, ki bi poleg bilančnih podatkov predstavljale podlage za morebitne spremembe cen.

V maju 2022 je JP Marjetica izdelala »Analizo poslovanja garažne hiše Belveder ter predlagane rešitve poslovanja v MOK Koper«. Našteti problemi poslovanja in predlagane rešitve v dokumentu kažejo, da poslovni odnos med MOK in JP Marjetico ni ustrezno in predvsem ni transparentno urejen. Če bi bil, potem ne bi prišlo npr. do predlogov s strani JP Marjetica, da bi zaradi povečanih stroškov oni sami določali urnike obratovanja in višino parkirnine na določenih parkiriščih, ter predloga, da MOK zniža občinsko takso za občinska parkirišča, ki jo JP Marjetica plačuje MOK za upravljanje s parkirišči. Za JP Marjetico je taksa previsoka, čeprav leta kljub inflaciji in ob drugih spremenjenih gospodarskih razmerah v zadnjih letih ni spreminjala.

Druge pisne analize ali pisno utemeljeni predlogi za dvig cen parkirnin v letu 2022 niso bili izdelani.

V odzivnem poročilu pod točko E) JP Marjetica pojasnjuje, da so v letu 2023 MOK posredovali podrobno analizo poslovanja z utemeljitvijo predloga za dvig cen. Določanje cen JP Marjetica v soglasju z MOK pa naj bi veljalo samo za leto 2023, ker naj bi s strani JP Marjetica, citiramo: »pripravljali in pošiljali analize na MOK tudi v preteklosti, vendar s strani MOK niso bile upoštevane.«

Na vprašanje NO, kako se oblikujejo ceniki parkiranja za posamezna parkirišča, je NO MOK prejel najprej odgovor, da se določajo v soglasju med MOK in JP Marjetico, pretežno na podlagi predlogov JP Marjetica ter skladno s njihovimi finančnimi potrebami.

V odzivnem poročilu MOK pod točko 7.3. natančneje pojasnjuje, da se ceniki oblikujejo tako, da preprečujejo dolgotrajnejše parkiranje v samem centru in tako, da je višina parkirnine primerljiva z drugimi zasebnimi parkirišči v občini in drugimi občinami in tako, da je s prihodki zagotovljeno kritje stroškov izvajanja javne službe.

Glede na to pojasnilo NO MOK meni, da so to nepisana pravila in je zato toliko bolj potrebno tovrstne navedbe umestiti v celovito (pisno) strategijo politike mirujočega prometa, ki pa je sedaj še ni.

Na podlagi navedenega NO MOK ugotavlja, da se v operativnih načrtih MOK za določanje ali spremembe višine parkirnin večinoma ne uporabljajo statistične in analitične ocene, kar zmanjšuje preglednost odločitev glede določanja ali spremembe cen parkirnin. To je delno tudi posledica dejstva, da MOK ne razpolaga s parkirno politiko in politiko določanja cen, kot je že bilo ugotovljeno v poglavju 7.1.2.

7.4. Preglednost dokumentov

NO MOK je podrobneje pregledal Sklep o izvajanju javne službe »UDJP« št. 371-199/2021 z dne 10.5. 2021, ter 21 popravkov in dopolnitev, ki so bili veljavni v letu 2022. Razumevanje vsebine dokumenta in slabo preglednih popravkov in tudi popravkov teh popravkov, na podlagi katerih JP Marjetica izvaja javno službo in objavlja s sklepi predpisane cenike parkirnin, je za zunanjega opazovalca prava enigma. Ob tem se zunanji opazovalec sprašuje, ali in koliko je bilo letnega planiranja, preverjanja vsebine in nasploh razmisleka pred izdajo dokumentov, če si nekatere od dopolnitev sledijo z razmakom nekaj dni.

Čistopisi se izdelujejo z več kot enoletno zamudo. Številke izdanih dokumentov se podvajajo-manjka številka verzije dokumenta, iz nazivov ni razvidna vsebina (včasih samo »Sklep«), sklicevanje na druge sklepe je ponekod napačno, vrstijo se popravki popravkov sklepov ali popravki več popravkov sklepov. V sklepih ob uvodnem naštevanju pravnih podlag manjkajo številke dokumentov, na osnovi katerih so bili sklepi izdani (npr. Sklep št. 371-199/2021 – niso navedene številke sklepov o uvedbi javne službe).

NO MOK je ugotovil, da velja podobno tudi z drugimi dokumenti, ki (med drugim) obsegajo določbe glede upravljanja parkirišč. Zadnji popravek Odloka o ureditvi položaja JP Marjetica je bil npr. izdelan 2015, neuradno prečiščeno besedilo oziroma nov odlok do leta 2023 ni bil izdelan.

MOK v odzivnem poročilu pod točko 7.2.2. navaja, da se vsebina posameznih sklepov cit. »periodično združi v enem sklepu, ko določa izvajanje javne službe in med drugim tudi ceno na vseh javnih parkiriščih...«(t.i. generalni sklep)...., ki je v glavnem namenjen izvajalcu javne službe«. NO MOK meni, da je s tem dodatno potrjena slaba preglednost in dostopnost dokumentov zainteresirani javnosti, saj se sklepi o izvajanju ne izdajajo kot čistopisi, ampak se »periodično«, več kot z enoletno zamudo, združujejo.

MOK v odzivnem poročilu pod točko 7.4. podrobneje navaja velik obseg izvajanja javne službe na 44-tih javnih parkiriščih in meni, da je normativna ureditev s kratkim, preprostim in preglednim aktom nemogoča.

Tega NO MOK niti ne trdi. Meni pa, da se s pametnim razmislekom in sistematičnim delom da ločiti vsebine, ki so trajnejšega značaja, od vsebin, ki so podvržene vsakodnevnim spremembam, ter temu ustrezno popraviti režim izdajanja dokumentov o uvedbi in izvajanju javne službe.

NO MOK je naknadno zahteval vpogled v mape spisov sklepov s števkami 371-372/2020, 371-199/2021 in 371-337/2023, da je NO MOK lahko s predstavnikom pristojnega urada preveril popolnost evidenc izdanih dokumentov. Dva spisa nista vsebovala seznama vloženih dokumentov, zato je bil potreben vpogled v posamezne spise. Mape so vsebovale vse izdane dokumente. Računalniško predlagane zaporedne številke dokumentov v občinskem informacijskem sistemu se niso ujemale s pomanjkljivimi in nepopolnimi označbami izdanih in s strani župana podpisanih dokumentov. MOK s tem ne spoštuje določbe 3. člena Uredbe o upravnem poslovanju, ki zahteva enakost elektronske in fizične oblike dokumentarnega gradiva, ter ne upošteva enoznačnega načina vodenja evidenc dokumentarnega gradiva skladno z uredbo in pravili internega evidentiranja.

NO MOK ugotavlja, da je evidentiranje in izdajanje sklepov o izvajanju javne službe »UDJP« in drugih izdanih dokumentov za področje upravljanja parkirišč za pregledano obdobje 2022 površno, pomanjkljivo in nepregledno, s čimer so kršene določbe Uredbe o upravnem poslovanju.

7.5. Dostopnost dokumentov

NO MOK je pregledal spletne strani MOK in JP Marjetica v zvezi z objavo pravnih podlag za upravljanje parkirišč.

NO MOK ugotavlja, da so na spletnih straneh JP Marjetica objavljeni vsi aktualni ceniki, vključno z informacijo, na kateri pravni podlagi so bili izdani (sklepi o izvajanju javne službe).

Slednjemu pritrjuje tudi odzivno poročilo JP Marjetice pod točko F).

NO MOK ugotavlja, da:

- a) na spletnih straneh MOK niso objavljeni vsi odloki, ki predstavljajo pravno podlago za upravljanje javnih parkirišč. Objavljeni so osnovni dokumenti, ne pa tudi vsi njihovi popravki in dopolnitve oziroma neuradno prečiščeno besedilo,*
- b) na spletnih straneh MOK in JP Marjetica niso objavljeni sklepi župana o izvajanju javne službe »UDJP, ki bi glede na vsebino teh sklepov morali biti javni.*
- c) ceniki, ki jih JP Marjetica objavlja na tablah javnih parkirišč in v garažnih hišah, ne vsebujejo informacije, na kateri pravni podlagi so bili ceniki izdani in od kdaj veljajo.*

Na podlagi navedenega NO MOK ugotavlja, da so dokumenti v zvezi z upravljanjem javnih parkirišč javnosti dostopni le deloma, s čimer je kršeno načelo preglednosti in dostopnosti tako v MOK kot v JP Marjetica.

Posledično je Občinskemu svetu MOK in javnosti onemogočeno, da bi se lahko preverjala pravilnost poslovanja JP Marjetice za področje upravljanja javnih parkirišč, na primer, ali so izdani ceniki, prometni režimi in datumi veljavnosti v skladu z izdanimi sklepi župana MOK.

MOK v odzivnem poročilu pod točko 7.2.2. pritrjuje NO MOK glede potrebe po večji dostopnosti dokumentov in zagotavlja, da se bodo pripombe NO MOK o zagotovitvi objave navedenih posameznih sklepov župana MOK v prihodnje upoštevale.

MOK v odzivnem poročilu pod točko 7.5. navaja, da Mestna občina Koper uporabnike parkirišč in javnost tekoče obvešča o vseh spremembah in novostih pri izvajanju javne službe. Ravno tako Služba za odnose z javnostmi vsakokrat pripravi novico z informacijami, ki so pomembne za uporabnike oziroma občane. V odzivnem poročilu MOK tudi navaja, da bodo pripombe NO MOK o zagotovitvi objave navedenih posameznih sklepov župana upoštevali in preučili z vidika najustreznejše oblike in mesta objave.

7.6. Organiziranost

NO MOK je pregledal organiziranost poslovanja na področju upravljanja parkirišč. Učinkovitost in smotrnost poslovanja v MOK je po hierarhiji odvisna od odgovorne osebe, ki vodi pristojni urad, in osebe, strokovno in operativno zadolžene za področje upravljanja s parkirišči. V nadzoru ugotovljene administrativne in operativne težave kažejo na slabšo učinkovitost ali celo kadrovsko podhranjenost urada, ki vpliva na kakovost upravljanja s parkirišči: počasnejše zaznavanje problemov in težav zaradi premajhne prisotnosti in nadzora na terenu, površnost pri pripravi vsebine sklepov in njihovi izdaji, površno evidentiranje sklepov, premalo vnaprej načrtovano poslovanje v zvezi z upravljanjem javnih parkirišč in posledično množica površno in nepregledno pripravljenih popravkov sklepov. Dolgoročno bi lahko tako stanje imelo vpliv tudi na slabši nadzor MOK pri upravljanju premoženja občine, oddanega v najem, in slabši nadzor nad morebitno porabo sredstev občine v druge namene.

NO MOK ugotavlja, da učinkovitost področja upravljanja s parkirišči v Uradu za gospodarske dejavnosti, okolje in promet MOK, ni ustrezna. NO MOK ob tem priporoča, naj se zaradi načela smotrnosti in skrbnosti delo čim prej (pre)razporedi ali strokovno ojača, tako da ne bo trpela kakovost in strokovnost dela na področju upravljanja parkirišč.

V odzivnem poročilu MOK pritrjuje tej ugotovitvi in pod točko 7.6. navaja, da so službo konec leta 2023 že kadrovsko okrepili.

NO MOK je vpogledal tudi v dokumente JP Marjetica glede organizacije upravljanja s parkirišči. Upravljanje javnih parkirišč je dejavnost, organizirana v okviru Servisnega sektorja in obsega dela na parkiriščih v MOK in Občini Ankaran. V sklopu izvajanja javne službe na vseh parkiriščih se poleg organiziranja pobiranja parkirnine redno vzdržuje in čisti površine, parkirno opremo, ostalo urbano opremo, elektro polnilnice, zelene površin, signalizacijo, nabavlja tudi parkomate, vlaga v tuja osnovna sredstva, kot npr. upravljanje dvigala Bastion). Po pregledanih dokumentih je bilo na začetku leta 2022 v JP Marjetici v Servisnem sektorju za področje upravljanja mestne tržnice, parkirišč in javnih sanitarij zaposlenih 16 oseb. V letu 2022 je bila po rebalansu plana načrtovana zaposlitev dodatnega kvalificiranega delavca, v začetku leta 2023 je bila zaposlena ena oseba manj (za vodenje upravljanja parkirišč in mestne tržnice tri osebe, za urejanje parkirišč pet oseb, za komunalni nadzor sedem oseb). Število nadzornikov je v letu 2022 ostalo enako kljub načrtu, da se komunalni nadzor poveča oz. pospeši. Po besedah odgovornih oseb so pri realizaciji dali prednost ciljem z višjo finančno vrednostjo, cilj pa bodo skušali doseči v letu 2023 in 2024. JP Marjetica je imela v letu 2023 sklenjenih tudi 27 pogodb z zunanjimi izvajalci.

Naloge posameznih organizacijskih enot in opis delovnih mest v JP Marjetica so vsebovane v internem pravilniku o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Po besedah direktorja JP Marjetica podjetje upravlja javna parkirišča skladno s sklepi župana o izvajanju javne službe upravljanja določenih javnih parkirišč, ki so bili izdani na podlagi sklepov o uvedbi javne službe upravljanja javnih parkirišč, ter odloki župana MOK, ki urejajo položaj in poslovanje JP Marjetica.

NO MOK ugotavlja, da je v JP Marjetica je področje upravljanja mestne tržnice, parkirišč in javnih sanitarij smotrno organizirano.

8. Pregled plana javne službe, prihodkov in odhodkov pri izvajanju javne službe in ugotovitve

NO MOK je pregledal dokumente Proračun MOK za leto 2022, Poslovni načrt JP Marjetice za leto 2022 in Poslovni načrt JP Marjetice 2022 – rebalans plana osnovnih sredstev podjetja in plana zaposlenih za leto 2022, Poslovno poročilo MOK za leto 2022, Poslovno poročilo JP Marjetice za leto 2022, interno poslovno poročilo – nerevidirani podatki JP Marjetice samo za javna parkirišča v MOK, Izkazi poslovnega izida za stroškovno mesto Mestna tržnica in javne sanitarije ter Parkirišča –javni del MOK po mesecih za leto 2022.

8.1. Občinska taksa

NO MOK je preveril plačilo občinske takse. Skladno s 27. členom Odloka ureditvi položaja javnega podjetja Komunala Koper in njegovih dopolnitev JP Marjetica za upravljanje določenih javnih parkirišč, danih v najem, občini plačuje občini Koper letno takso. Skladno z Odlokom o občinskih taksah v MOK in njegovimi dopolnitvami (prečiščeno besedilo ne obstaja) se taksa odmeri glede na posamezno kategorijo javnih parkirišč in je določena s Sklepom župana Mestne občine Koper o določitvi kategorij javnih parkirišč.

V letu 2022 sta bili s strani MOK izdani dve odločbi o odmeri občinske takse, prva št. 371-432/2022-04 z dne 27.7.2022 v višini 483.498,62 EUR in druga (op.: napačno številčena z isto številko in verzijo) dne 21.9.2022 v višini 480.879,57 EUR. V izračunu takse za posamezno parkirišče se je upoštevalo število parkirnih mest, dnevi parkiranja, število točk na kvadratni meter in vrednost točke za obračun.

JP Marjetica je morala občinsko takso plačati v štirih obrokih na podračun proračuna Mestne občine Koper št. 01250-4500324755 in sicer 1.obrok do 30.septembra 2022 v višini 120.219,89 EUR, 2.obrok do 30.oktobra 2022 v višini 120.219,89 EUR, 3.obrok do 30.novembra 2022 v višini 120.219,89 EUR ter 4.obrok do 30. decembra 2022 v višini 120.219,90 EUR.

V pritožbenem postopku JP Marjetice je bila odločba razveljavljena in izdana nadomestna odločba št. 371-432/2022-04 z dne 21.9.2022 v višini 480.879,57 EUR. Taksa se je z novo odločbo zmanjšala za 2.619,05 EUR, kar je taksa za obdobje, ko se ni izvajala javna služba zaradi prireditev, kar je JP Marjetica pisno utemeljila. Seznam teh parkirnih prostorov in število dni zasedenosti je del nadomestnega sklepa.

Po pregledu kartice finančnega knjigovodstva MOK Občinske takse – pravne osebe je JP Marjetica skladno z odločbo nakazala na račun MOK zneske 120.219,89 EUR dne 30.9. 2022, 120.219,89 EUR dne 2.11.2022, 120.219,89 EUR dne 30.11. 2022 in 120.219,90 EUR 30.12.2022.

Prilivi izkazujejo prihodek v višini 480.879,57 EUR kot to določa Odločba o odmeri občinske takse za leto 2022 št. 371-432/2022-04. V sami odločbi niso bila zajeta vsa parkirišča, ki so bila dana v upravljanje JP Marjetici Koper.

V končnem letnem poročilu za leto 2022 JP Marjetica d.o.o, je na straneh 27 in 44 zapisano: »Višji so tudi prihodki pri GJS Upravljanje javnih parkirišč, in sicer zaradi novih parkirnih mest, ki smo jih prejeli v upravljanje konec leta 2021 ter med letom 2022 (Mercator Markovec, Dolga Reber, Molet, Krožna cesta, itd.) ter spremembe cene na parkirišču Žusterna. V mesecu maju 2021 smo prejeli v upravljanje novo garažno hišo Belveder, ki prav tako povečuje skupne prihodke v letu 2022.... V upravljanje smo prejeli Parkirno hišo Sonce Kopru s 464 parkirnimi mesti«. Ta zapis v letnem poročilu je sicer nedosleden, ker Parkirišče Mercator Markovec ne spada v javno, ampak tržno dejavnost.

NO MOK ugotavlja, da je JP Marjetica skladno s prejeta odločbo v zakonskem roku poravnala vse občinske takse, ki so bile zahtevane s strani MOK, vendar MOK v svojih zahtevah ni upošteval vseh parkirišč, ki jih je dal JP Marjetici v upravljanje med letom. V 2. členu Odločbe je zavedeno, da se občinska taksa plačuje za tekoče leto, torej za leto 2022 za upravljanje 3903 parkirnih mest, kot je navedeno v tabeli v Obrazložitvah odločbe.

JP Marjetica Koper je v svojem letnem poročilu navedla, da so se prihodki iz naslova upravljanja javnih parkirišč povečali, saj so upravljali z 5.389 parkirišči, ker so pridobili nova javna parkirišča konec leta 2021 (Dolga Reber, Molet, Krožna cesta, PH Belveder, PH Sonce).

Vendar ta parkirna mesta v odločbi št. 371-432/2022-4 z dne 21.9.2022 niso bila upoštevana.

V Sklepu o določitvi kategorij javnih parkirišč št. 371-432/2022 z dne 25.7. 2022, ki je podlaga za obračun občinske takse, namreč niso bila vključena vsa javna parkirišča, ki so bila v upravljanju JP Marjetica konec leta 2022. Tako npr. manjkata pri obračunu GH Sonce in GH Belveder.

V odzivnem poročilu MOK pod točko 8.1. in JP Marjetica pod točko G) navajata, da garažni hiši GH Sonce in GH Belveder nista bili vključeni v obračun občinske takse, ker ima MOK z JP Marjetico sklenjeno posamezno najemno pogodbo, na podlagi katere javno podjetje plačuje najemnino skladno s predpisi. Iz sklepa o določitvi kategorij javnih parkirišč ali katerega drugega sklepa ali odloka pa NO MOK ni mogel ugotoviti, da se parkirišča v garažnih hišah obravnavajo drugače in da so zato izvzeta iz obračuna občinske takse.

V obračunu manjkajo tudi tri parkirišča v Žusterni, dana v upravljanje med letom 2022. NO MOK je podrobneje pogledal Sklep o izvajanju javne službe št. 371-199/2021-08 z dne 18.7. 2022, s katerim so bila parkirišča Dolga reber, Molet in Krožna cesta vključena v upravljanje dne 25.7.2022. To pa je isti dan, kot je bil izdan tudi Sklep o določitvi kategorij javnih parkirišč kot podlaga za obračun, in ki seveda teh parkirišč ni mogel vsebovati.

NO MOK ugotavlja, da je bila občinska taksa za leto 2022 na račun MOK nakazana v zakonskem roku in v znesku, določenim z odločbo o odmeri občinske takse za leto 2022.

NO MOK ugotavlja, da so bila v obračunu občinske takse upoštevana vsa javna parkirišča razen treh parkirišč v Žusterni Dolga reber, Molet in Krožna cesta, ki so bila dana v uporabo v letu 2022 za krajše obdobje.

NO MOK ugotavlja, da v obračunu občinske takse niso bila upoštevana vsa javna parkirišča, ki jih je imela JP Marjetica v upravljanju v letu 2022 ali so bila dana v upravljanje med letom 2022, posledično pa se ni izvedlo plačilo občinske takse za ta parkirišča. JP Marjetica je za ta parkirišča za določeno obdobje v letu 2022 pobirala parkirnino. Odločba o odmeri občinske takse za leto 2022 (ali njene nadomestne odločbe) ni vsebovala vseh parkirišč v upravljanju, niti ni bila izdana kakršnakoli nadomestna oziroma dopolnilna odločba za manjkajoča parkirišča po zaključku leta 2022. Nakazilo občinske takse je bilo zato nižje, kot bi moralo biti glede na število parkirišč v upravljanju JP Marjetice.

V odzivnem poročilu je MOK pod točko 8.1. pojasnil razloge, zakaj se je izvajala javna služba na treh parkiriščih v Žusterni, ki obsegajo skupaj 79 parkirnih prostorov, le delno, in sicer le za obdobje dveh mesecev. Ker gre za manjši znesek – okrog 535 EUR, pa v odzivnem poročilu najavljajo, da se bo obračun/poračun takse za predmetna parkirišča izvedel pri naslednjem obračunu v letu 2024.

Osnova za obračun višine takse je bil Sklep občinskega sveta o določitvi vrednosti točke za obračun občinskih taks (Ur. L. RS št. 106/12), ki določa vrednost točke 0, 089 EUR. Sama vrednost točke ni bila spremenjena že od leta 2012. V vsem tem obdobju so se po drugi strani višale cene parkirnin, torej prihodki JP Marjetica, zaradi inflacije in drugih spremenjenih okoliščin.

NO MOK ugotavlja, da je potrebno zaradi načela gospodarnosti potrebno ponovno preveriti podlage, na osnovi katerih se določa vrednost točke za obračun občinske takse glede na inflacijo in druge spremenjene gospodarske okoliščine od leta 2012 do 2023.

8.2. Urejanje javnih parkirišč s strani MOK v letu 2022

Po pregledu kartice finančnega knjigovodstva 2286 – Investicije v urejanje cestnega prometa – Ureditvev parkirišč in garažnih hiš, NO MOK ugotavlja, da je bilo za investicijsko vzdrževanje

parkirišč v MOK porabljenih 73.170,16 EUR, in sicer za rižansko parkirišče 23.308,00 EUR in parkirišče v Olmu 49.862,18 EUR. Uredilo se je parkirišče na Dolinski cesti v bližini Hoferja. Predhodno se je odvozilo 3.000 m3 materiala in uredilo parkirišče v tamponu v površini 2.000m2. Skladno s sklepom župana št. 371-236/2022-1 z dne 28.2.2022, ki vključuje izvedbo parkirišča v Olmu - pri Hoferju za potrebe stanovalcev, so se zagotovila dodatna sredstva v okviru veljavnega plana.

8.3. Poslovanje JP Marjetica

Gospodarska javna služba JP Marjetice Upravljanje javnih parkirišč in mestne tržnice obsega upravljanje javnih parkirišč v občinah Koper in Ankaran. Po podatkih iz poslovnega poročila za leto 2022 je JP Marjetica v letu 2022 upravljala z 46 parkirnimi conami, 50 parkomati, 4 kartomati, skupaj s 5.389 parkirnimi mesti v Mestni občini Koper. Parkirna hiša Sonce omogoča 464 dodatnih parkirnih mest, ki bodo vključeni (ali so bili vključeni v občinsko takso za leto 2023). V GJS je vključeno tudi vzdrževanje dvigala ob Bastionu in služba komunalnih nadzornikov.

Po podatkih iz Poslovnega poročila JP Marjetice za leto 2022 sedanja vrednost osnovnih sredstev gospodarske javne infrastrukture, ki jo ima v najemu JP Marjetica za upravljanje javnih občinskih parkirišč, mestne tržnice in javnih sanitarij ter za garažno hišo Belveder, znaša skupaj 6.896.990 EUR.

Skladno z navedbo JP Marjetice v odzivnem poročilu pod I) NO MOK dopolnjuje ugotovitve glede planov, in sicer, da je za leto 2022 JP Marjetica v planu navedla investicije, ki jih financirajo občine. Od skupaj 7 mio EUR investicij je imela eno investicijo v parkirišča in sicer v rekonstrukcijo garažne hiše v KS Žusterna v skupni višini 200.000 EUR za izdelavo projektne dokumentacije s pridobitvijo gradbenega dovoljenja in izvedbo del.

Seznam planiranih projektov oziroma nabav za parkirišča je v letu 2022 obsegal vlaganja v najem in vzdrževanje parkomatov v višini 809.550 EUR (javni razpis), dela na parkirnih površinah na tržnici 41.993,23 EUR (javni razpis) in dela parkirnih površin na parkirišču Žusterna 29.143,91 EUR, vse brez DDV. Izvajalec vseh naštetih del je MAKO, d.o.o.

17.500 EUR odhodkov je bilo planiranih iz naslova leasinga za parkirni sistem na tržnici, 9.625 EUR iz naslova parkomatov, prenosna računalnika v višini 1.000 EUR in stroj za štetje kovancev 7.500 EUR.

JP Marjetica Koper je v letu 2022 iz naslova prihodkov vseh parkirišč realizirala 2.467.697 EUR od planiranih 2.232.999 EUR. Skladno z navedbo JP Marjetice v odzivnem poročilu pod J) so skupni prihodki vseh GJS parkirišč MOK znašali 2.151.321,24 EUR od planiranih 1.911.99 EUR, od tega prihodki samo za parkirišča 1.851.093,58 EUR. Prihodki od kazni, ki jo izterja nadzorna služba JP Marjetice zaradi neplačane parkirnine (pavšalno določeno nadomestilo za dnevno parkiranje v višini 20 EUR) so bili izterjani v višini 105.348,73 EUR.

Poslovni odhodki so znašali 2.039.032,94 EUR, od tega interni odhodki med dejavnostmi 244.550,80 EUR. Interni odhodki za mestno tržnico in sanitarije so se povečali v primerjavi z letom 2021, med drugim zaradi stroškov čiščenja, ki so od zunanjega izvajalca prešli na interno delovno enoto čiščenja javnih sanitarij in prostorov. Na ta račun so se zmanjšali stroški zunanjih storitev.

V drugih poslovnih odhodkih je za leto 2022 vključen tudi strošek občinske takse za parkirišča v upravljanju v višini 480.880 EUR. Realizacija je bila sicer nižja od načrtovane – JP Marjetica je planirala strošek v višini 644.656,60 EUR, enako MOK Koper. Razlika očitno izhaja iz na začetku planirane, a na koncu neobračunane takse za parkirišča, ki so bila dana v upravljanje med letom (poglavje 8.1.)

Stroški storitev so znašali 610.933,00 EUR, od tega je znašala najemnina za infrastrukturo v upravljanju 222.412,34 EUR s 172% indeksom povišanja. K povišanju je največ prispevala najemnina za novo infrastrukturo GH Belveder v upravljanju v višini 216.273 EUR.

Stroški dela so znašali 392.956,41 EUR in so bili v okviru načrtovanih.

NO MOK ugotavlja, da:

- Poslovno poročilo in interna poslovna poročila – nerevidirani podatki JP Marjetice za javna parkirišča v MOK, izkazi poslovnega izida za SM Mestna tržnica in javne sanitarije ter

Parkirišča – Javni del MOK po mesecih za leto 2022 pregledno prikazujejo poslovanje upravljanja z javnimi parkirišči MOK;

- *na izbranih področjih, ki so bili predmet podrobnejšega nadzora, v JP Marjetica pri poslovanju z občinskimi sredstvi na področju upravljanja javnih parkirišč MOK, ni bilo kršeno načelo preglednosti in smotrnosti.*

9. Doseganje zastavljenih ciljev, vezanih na izvajanje javne službe

V JP Marjetica sta bila v okviru GJS upravljanja javnih parkirišč in mestne tržnice za javna parkirišča v letu 2022 določena dva ključna cilja.

Prvi je povečanje prihodkov na parkiriščih (pridobitev novih parkirnih površin ter nove garažne hiše »Sonce«, povečan nadzor komunalnih nadzornikov, dodatna ureditev parkiranja v poletni sezoni na parkirišču Žusterna, pridobitev novih tržnih parkirišč).

Drugi cilj je bil povečanje prodaje parkirnih abonmajev z ureditvijo mobilne prodaje abonmajev prek vzpostavljene parkirne aplikacije in znižati stroške dela zaradi fizične prodaje abonmajev.

V letu 2022 je podjetje prevzelo v upravljanje garažno hišo Sonce z dodatnimi 464 parkirnimi mesti in novo mestno tržnico ter nova parkirišča Mercator Markovec-tržno parkirišče, Dolga Reber, Molet, Krožna cesta, kar je, kot je bilo načrtovano, vplivalo na povečanje prihodkov. Na povečanje prihodkov je vplivalo tudi upravljanje nove garažne hiše Belveder, ki je bila prevzeta v upravljanje že maja 2021, ter spremenjeni cenik parkirišča v Žusterni.

Skladno s poslovnim poročilom in dodatnim pojasnilom JP Marjetice v odzivnem poročilu pod K) in L) NO MOK ugotavlja, da je bilo iz naslova GJS upravljanja javnih parkirišč v MOK ter občini Ankaran vključno z mestno tržnico in javnimi sanitariji realizirano 73.786 EUR dobička. Ta je sicer nižji kot v predhodnem letu 2021, ko je ta znašal 337.963 EUR. Skladno z navedbo JP Marjetice v odzivnem poročilu pod L) je bil nižji dobiček kot v predhodnem letu tudi posledica izplačane najemnine infrastrukture za GH Belveder ter višjih stroškov dela. Koprski del GJS Upravljanje določenih javnih parkirišč, mestne tržnice in javnih sanitarij je deloval z izgubo v višini 23.444,36 EUR. Na JP Marjetica so obrazložili, da so se povečali stroški čiščenja javnih sanitarij. Prej je to storitev opravljal zunanji izvajalec, od leta 2022 dalje pa nova delovna enota čiščenje javnih sanitarij in prostorov Marjetice Koper.

Po pregledu poslovnih rezultatov NO MOK ugotavlja, da se v letu 2022:

- *niso bistveno izboljšali prihodki iz naslova parkirnin zaradi planiranega povečanega nadzora komunalnih nadzornikov;*
- *niso zmanjšali stroški dela zaradi uvedbe prodaje abonmajev preko mobilne aplikacije, kot je bilo načrtovano v Poslovnem planu za leto 2022,*

kot je bilo to načrtovano v Poslovnem planu.

Glede na to, da gre za manjše zneske, NO MOK meni, da s tem ključni cilji za leto 2022 niso bili ogroženi.

V odzivnem poročilu pod H) JP Marjetica dodatno pojasnjuje, da niso mogli v celoti izpeljati projekta uvedbe prodaje abonmajev preko mobilne aplikacije, katerega izvedbo so predvideli in upoštevali v poslovnem poročilu, ker je MOK delno zaustavila navedeni projekt.

V analizi poslovanja za garažno hišo Belveder je navedeno, da ob izvajanju nadzora nad plačili parkirnine s strani komunalnih nadzornikov slabo četrtino neplačanih nadomestil v višini pavšala (v letu 2022 je ta znašal 20 EUR) predajo v reševanje medobčinskemu redarstvu. V letu 2021 je bilo predano inšpektoratu 2467 predlogov o začetku postopka o prekršku v letu 2021, pri čemer JP Marjetica ocenjuje lastno izgubo v višini 49.000 EUR brez nikakršnega povračila. Globo izterja inšpektorat, z izterjavo pa se pridobi nekajkrat večji prihodek v primerjavi z neplačano parkirnino ali nadomestilom za njo, le-ta pa je nakazan na račun MOK, zmanjšan za stroške izterjave. Ob tem naj opozorimo na določbi 10. in 11. člena Odloka o izbiri lokalni gospodarski službi, ki določata, da se javna služba financira iz plačil uporabnikov (parkirnine) in da so parkirnine, ki jih plačujejo uporabniki, namenski prihodek JP Marjetica.

NO MOK meni, da bi bilo smiselno, da zaradi transparentnosti odnosov med in MOK in JP Marjetica slednja bila upravičena do povračila v višini neplačane parkirnine iz naslova izterjanih glob.

Na osnovi navedenega in na osnovi pojasnil JP Marjetica v odzivnem poročilu pod točko M) NO MOK ugotavlja,

- da so bili v JP Marjetica na področju upravljanja določenih javnih parkirišč realizirani ključni poslovni cilji,
- da sistem izterjave parkirnin oz. nadomestil za neplačane parkirnine, ki jo opravlja nadzorna služba JP Marjetice in v primeru neuspešne izterjave nadomestil medobčinsko redarstvo, ni povsem ustrezen in bi bilo smiselno urediti podlage za to, da JP Marjetica pridobi povrnjene stroške, nadomestila oz. plačilo za parkiranje tudi v primeru neplačila nadomestila s strani uporabnika parkirišča, ter se potem prekrškovni postopek zoper kršitelja vodi pred pristojnim medobčinskim redarstvom.

10. Predlogi NO MOK

10.1. Predlog na podlagi ugotovitev v poglavju 7.1.2. (Dokumenti MOK)

Predlog št. 1

MOK naj v okviru Celostne prometne strategije Mestne občine Koper pripravi novo celostno prometno strategijo, ki bo vključevala tudi cilje in ukrepe parkirne politike.

10.2. Predlog na podlagi ugotovitev v poglavjih 7.2.2. (Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »UDJP«) in 7.2.3. (Sklepi o uvedbi in sklepi o izvajanju javne službe »UDJP«)

Predlog št. 2

MOK naj zaradi načela skrbnosti uskladi svoje poslovanje na področju upravljanja javnih parkirišč tako, da pri izdaji dokumentov upravljanja določenih javnih parkirišč bodisi

- dosledno upošteva določbe 4. in 5. člena Odloka o izbirni lokalni gospodarski javni službi »upravljanje določenih javnih parkirišč«, bodisi
- izda nov Odlok o izbirni lokalni gospodarski javni službi »UDJP, ki pravno ureja vsebino in izdajo sklepov o uvedbi javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« in sklepov o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč« ob pogoju objave dokumentov upravljanja z javnimi parkirišči v uradnih glasilih in spletnih straneh MOK.

10.3. Predlogi na podlagi ugotovitev v poglavju 8.1. Občinska taksa

Predlog št. 3

MOK naj zaradi upoštevanja načela gospodarnosti in skrbnosti pri obračunu občinske takse ponovno preveri sistem določanja višine občinske takse (kategorizacija parkirišč, višina točk za posamezne kategorije) in preveri vrednost točke v skladu s spremenjenimi finančnimi in gospodarskimi pogoji), pri čemer naj se s sklepom določi preverjanje vrednosti točke vsako leto.

Predlog št. 4

MOK naj zaradi upoštevanja načela gospodarnosti in smotrnosti porabe javnih sredstev pri obračunu višine takse za leto 2022 in tudi za naslednja leta dosledno upošteva vsa parkirišča, ki so bila bodisi v upravljanju v letu 2022 bodisi so bila dana v upravljanje med letom, ob zagotavljanju vseh ustreznih pravnih podlag (Sklep župana MOK o določitvi kategorij javnih parkirišč, nadomestna Odločba o odmeri občinske takse za leto 2022). Plačilo razlike na račun MOK naj se uredi z obračunom/poračunom v odločbi o odmeri občinske takse v naslednjem letu.

10.4. Predlog na podlagi ugotovitev v poglavju 9. Doseganje zastavljenih ciljev

Predlog št. 5

MOK in JP Marjetica naj proučita smotrnost obstoječega sistema izterjave nadomestil in glob (iz naslova neplačanih parkirnin) ter poiščeta rešitve, ki bodo vplivale na večjo učinkovitost izterjave in izboljšale preglednost poslovanja med MOK in JP Marjetica v zvezi z viri financiranja javne službe.

10.5. Predlog na podlagi ugotovitev v poglavju 7.4. (Preglednost dokumentov)

Predlog sklepa št. 6

Evidentiranje in izdaja dokumentov v MOK naj se v skladu z načelom preglednosti in skrbnosti vodi v skladu Uredbo o upravnem poslovanju in internim pravilnikom občinske uprave o evidentiranju dokumentov.

10.6. Predlog na podlagi ugotovitev v poglavju 7.5. (Dostopnost dokumentov)

Predlog št. 7

MOK naj v skladu z načelom preglednosti in skrbnosti dopolni objave izdanih dokumentov MOK na spletnih straneh MOK - Urada za gospodarske javne službe, okolje in promet, pri čemer se javno objavijo tako osnovni dokumenti kot tudi vsi njihovi morebitni popravki in dopolnitve, če ne obstajajo njihova neuradna prečiščena besedila, vključno s sklepi župana o izvajanju javne službe »upravljanje določenih javnih parkirišč«.

Predlog št. 8

NO predlaga, da JP Marjetica v skladu z načelom preglednosti na javno objavljenih cenikih na parkiriščih in v garažnih hišah, skupaj s cenikom objavi tudi informacijo, na osnovi katerih pravnih podlag so bili ceniki objavljeni in od kdaj veljajo.

11. Sklep

NO MOK ugotavlja, da pri pregledu izbranih področij ni bilo bistveno kršeno načelo

- strokovnosti.

NO MOK ugotavlja, da je pri obeh nadzorovanih subjektih MOK in JP Marjetica na področju upravljanja javnih parkirišč obstaja verjetnost kršenja načel:

- smotrnosti (sistem izterjave neplačanih parkirnin in plačilo glob),
- gospodarnosti (osnova za obračun takse, neupoštevanje parkirišč pri plačilu takse, danih v upravljanje med letom),
- preglednosti (izdaja dokumentov MOK, pravne podlage za cenike JP Marjetica, izterjava) in
- skrbnosti (dostopnost dokumentov MOK, neupoštevanje Odloka o izbirni lokalni gospodarski javni službi).

Pripravili:

Alenka Šik, l.r.

Nataša Killough, l.r.

Predsednik Nadzornega odbora

Dravo Ferligoj